

100 χρόνια από τη «Μικρασιατική καταστροφή»

Του **Βαγγέλη Λιγάση**

Η «ντροπαλή» επέτειος της συντριβής της «Μεγάλης Ιδέας», του εθνικιστικού τυχοδιωκτισμού, των σφαγών και θηριωδιών ενάντια στους Τούρκους χωρικούς και της συνειδητής εγκατάλειψης των προσφύγων από τη Μικρά Ασία

Πλησιάζοντας στο τέλος και του σωτήριου έτους 2022, αναλογιζόμαστε το ότι μια «εθνική» επέτειος, τα εκατοντάχρονα από τη «Μικρασιατική καταστροφή» του 1922, δεν γιορτάστηκε κατά πώς της έπρεπε. Ελάχιστες, χλιαρές «επίσημες» αναφορές, κάποιες εκδηλώσεις (κατά κανόνα σε κλειστό χώρο) κυρίως προσφυγικών δήμων, με μεγαλύτερη αυτή του Δήμου Νέας Σμύρνης, απουσία της... Μαρίας Ευθυμίου από την YENEΔ -EPT, όπως τέλος πάντων λέγεται σήμερα η κρατική τηλεόραση, έκαναν τη γιορτή ενός επιχειρηματία, του ιδιοκτήτη της ΑΕΚ, «Τίγρη» Δ. Μελισσανίδη, για την «Αγιά-Σοφιά» (το γήπεδο – εμπορικό κέντρο της ΑΕΚ που του «χάρισαν» ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ) την σπουδαιότερη δημόσια (με την υποστήριξη επιφανών εκπροσώπων όλων των κομμάτων – έως και της άκρας αριστεράς) εκδήλωση όλης της χρονιάς για την μικρασιατική καταστροφή, την προσφυγιά, τις «αλησμόνητες πατρίδες» κ.λπ.

Γιατί άραγε η άρχουσα τάξη στην Ελλάδα σνόμπαρα αυτή την επέτειο; Δεν είχε εθνικοαπελευθερωτικό – «αλυτρωτικό» χαρακτήρα ο πόλεμος 1919-1922; Δεν ενεργούσαμε σύμφωνα με το «διεθνές δίκαιο»; Δεν ήμασταν και τότε οι «σταυροφόροι» της «ειρηνευτικής δύναμης» της «πολιτισμένης Δύσης» ενάντια στην «βάρβαρη Ανατολή»;

Η διαχείριση μιας στρατιωτικής ήττας είναι δύσκολη, όταν στη συλλογική μνήμη οι λέξεις που κυριαρχούν δεν είναι ο «ηρωισμός των στρατιωτών μας», το «δίκαιο», οι «σκλαβωμένες πατρίδες»

κ.λπ., αλλά ο καιροσκοπισμός, η προδοσία και η εγκατάλειψη!

Δεν θα έπρεπε να είναι μόνος ο Ερντογάν, που για τους δικούς του λόγους, επιμένει να υπενθυμίζει στο πολιτικό-στρατιωτικό προσωπικό της ελληνικής αστικής τάξης αυτή την χρονολογία...

Το «Ανατολικό Ζήτημα»: όταν ο ελληνικός καπιταλισμός οσμίστηκε «θήραμα»

Η αστικοδημοκρατική επανάσταση των Νεοτούρκων, που ξεκίνησε το 1908 από το 3ο Σώμα του Οθωμανικού Στρατού στη Θεσσαλονίκη, δεν πρόλαβε να ολοκληρωθεί. Η ύπαρξη κοιτασμάτων πετρελαίου στην επικράτεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (με σημαντικότερα τότε αυτά της Μοσούλης στο σημερινό κουρδικό Ιράκ) έκαναν επιτακτική για τους αποικιοκράτες την αποτροπή δημιουργίας ενός ισχυρού κράτους χωρίς αποικιοκρατικές «διομοιογήσεις». Οι Βαλκανικοί πόλεμοι του 1912-13 είχαν άμεσο αποτέλεσμα τον τεμαχισμό των Βαλκανίων σε έξι εθνικά κράτη και ένα πρώτο μεγάλο κύμα μουσουλμάνων προσφύγων (περίπου 400 με 500 χιλιάδες). Πόλεμοι και εθνοκαθάρσεις είχαν γίνει πλέον τα κυρίαρχα στοιχεία στα Βαλκάνια – την «μπαρουταποθήκη της Ευρώπης». Η συνθήκη ανακωχής επί του θωρηκτού «Agamemnon» στον Μούδρο της Λήμνου στις 30/10/1918 μεταξύ του Άγγλου ναυάρχου και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι η πρώτη από αυτές που τερμάτισαν τον Μεγάλο Πόλεμο, αλλά και η ληξιαρχική πράξη θανάτου του «μεγάλου ασθενή» των αρχών του 20ού αιώνα. Παρότι δεν ηττήθηκε σε ανοιχτό πεδίο μάχης (εξαίρεση η κατάληψη της Δαμασκού από τα αραβικά στρατεύματα των Φεϊζάλ – Λόρενς), υπέκυψε όπως και οι υπόλοιπες προπολεμικές αυτοκρατορίες στην ιστορική υπεροχή του καπιταλισμού στο ανώτατό του στάδιο (χρηματοπιστωτικό – ιμπεριαλιστικό).

Εφεξής, οι ύαινες θα διαμέλιζαν το πτώμα της παλιάς αυτοκρατορίας.

Ο Βενιζέλος, εκπρόσωπος των Ελλήνων μεγαλοαστών (απανταχού την Γην) και αυτόκλητος τοποτηρητής των συμφερόντων της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, είχε προλάβει να καπαρώσει μια θέση στο τραπέζι

των νικητών, με το πραξικόπημα της «Εθνικής Αμύνης» το 1916 στην Θεσσαλονίκη και την συγκρότηση 3 μεραρχιών (Σερρών, Κρήτης και Αρχιπελάγους) για την υποστήριξη του Μακεδονικού μετώπου.

Κυβερνώντας χωρίς αντιπολίτευση πάνω στις λόγχες των «συμμάχων», προσέφερε 2 μεραρχίες στην εκστρατεία κατά των Μπολσεβίκων στην Κριμαία (Δεκέμβριος-Απρίλιος 1919) – η πρώτη «υπερπόντια» αποστολή ελληνικού στρατού. «Ατυχώς», οι Γάλλοι ναύτες προσβλήθηκαν από κάποιο «κομμουνιστικό μικρόβιο» και ύψωσαν κόκκινες σημαίες στα πολεμικά τους καράβια, ενώ το ελληνικό εκστρατευτικό σώμα (που μεταξύ άλλων είχε δολοφονήσει και τραυματίσει κομμουνιστές διαδηλωτές) το έσωσαν 3 βρετανικά αντιτορπιλικά που παρεμβλήθηκαν ανάμεσα σε αυτό και τις κάνες των γαλλικών κανονιών.

«Μεγάλη Ιδέα»: η ελληνική συμμετοχή στον διαμοιρασμό των «ιματίων» της Οθωμανικής αυτοκρατορίας

Με αυτά και με κείνα, τον Απρίλιο του 1919, το Ανώτατο Συμβούλιο των 4 (ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία) ικανοποίησε το αίτημα της Ελλάδας για την κατάληψη της Σμύρνης. Η απόβαση έγινε στις 15 Μαΐου του 1919. Τα αποβατικά σκάφη τα συνόδευσαν, ως προστασία, 4 ελληνικά και 3 αγγλικά πολεμικά πλοία. Η εγκατάσταση του ελληνικού στρατού έγινε με πρόσχημα την τήρηση της τάξης στην περιοχή (πρόσχημα κλασικό σε πλειάδα ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων σε όλον τον κόσμο και σε όλες τις εποχές).

Η έλευση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη σήμαινε άμεσα σφαγές αφοπλισμένων (βάσει των συμφωνιών) Τούρκων αξιωματικών και φαντάρων. Επίσης σήμανε σφαγές αμάχων, λεηλασίες και βιασμούς στα κοντινά χωριά. Το σοκ φιλελεύθερων Δυτικών, όπως του Γάλλου συγγραφέα Λουί ντε Μπερνιέρ -που ήταν αυτόπτης μάρτυρας της ελληνικής απόβασης- ή του διάσημου (και μέχρι τότε φιλέλληνα) Βρετανού ιστορικού Άρνολντ Τόινπι, ήταν μεγάλο.

Το επόμενο καλοκαίρι, του 1920, σε ένα προάστιο του Παρισιού, τις Σέβρες, υπογράφηκε η συνθήκη που περιόριζε την Οθωμανική αυτοκρατορία στο 1/5 της προπολεμικής της επικράτειας. Γαλλία, Αγγλία και Ιταλία άρπαξαν τεράστιες περιοχές της ηττημένης αυτοκρατορίας, από τη Συρία έως το Μαρόκο. Κέντρο της συνθήκης ήταν η επιβολή διεθνούς ελέγχου των Στενών του Βοσπόρου και της Ισταμπούλ (Κωνσταντινούπολης), αλλά με γαλλική (Κιλικία), ιταλική (Αιτάλεια), ελληνική (Σμύρνη) κατοχή και αρμενικό κράτος στα ανατολικά. Ό,τι απέμενε στους Τούρκους ήταν οι περιοχές γύρω από την Άγκυρα.

Η Ελλάδα εξασφάλιζε την ήδη κατεχόμενη περιοχή της Σμύρνης (με πρόβλεψη για διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε πέντε χρόνια για την ενσωμάτωση στο Ελληνικό Βασίλειο). Επιπλέον, έπαιρνε όλα τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και την ανατολική Θράκη έως τη γραμμή της Τσατάλτζας κοντά στην Ισταμπούλ. Η «Μεγάλη Ιδέα», η «Ελλάδα των 5 θαλασσών και 2 ηπείρων» φαινόταν να γίνεται πραγματικότητα.

Όπως ήταν φυσικό, Τούρκοι αστοί, ο πυρήνας των αξιωματικών (υπό τον ήρωα της Καλλίπολης Μουσταφά Κεμάλ, μετέπειτα Ατατούρκ), διανοούμενοι, αγροτιστές αλλά και κομμουνιστές (το 2ο και 4ο συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς είχε παροτρύνει τους κομμουνιστές σε Τουρκία, Ινδία και Κίνα να υποστηρίξουν τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα διατηρώντας την ανεξαρτησία τους) αντέδρασαν δημιουργώντας το Εθνικό Σύμφωνο του 1920, το οποίο κήρυξε ανταρτοπόλεμο ενάντια στους ιμπεριαλιστές.

Η Ελλάδα, όντας πλέον σημαντική στρατιωτική δύναμη με 11 μεραρχίες που συμπεριλαμβάνουν σημαντικό πυροβολικό και έναν στόλο με το μοναδικό θωρηκτό στην Αν. Μεσόγειο, αυτοπροτείνεται για τη «βρώμικη δουλειά»...

Έτσι, γενικεύτηκε, ουσιαστικά, ο πόλεμος στο μέτωπο της Μικράς Ασίας.

Η Μικρασιατική καταστροφή

Οι πρώτες όμως εκλογές μετά το 1915, το φθινόπωρο του 1920, θα δείξουν τις διαθέσεις των φτωχών ανθρώπων. 8 χρόνια διαρκών πολέμων είχαν αφήσει δεκάδες χιλιάδες νεκρούς (όχι μόνο από τις μάχες αλλά και από λιμούς, ψείρες κ.λπ.) και πολλούς περισσότερο σακατεμένους. Οι υπέρογκες πολεμικές δαπάνες είχαν ρημάξει το λαϊκό εισόδημα. Ο βασιλικός συνασπισμός κομμάτων, με κεντρικό σύνθημα το σταμάτημα του πολέμου, θα νικήσει στις εκλογές. Ο «θριαμβευτής» και «εθνάρχης» Βενιζέλος δεν θα καταφέρει καν να βγει βουλευτής.

Ωστόσο, και η νέα κυβέρνηση, χωρίς ταξικό πολιτικό αντίπαλο και με διάφορα προσχήματα, θα συνεχίσει τον πόλεμο. Τον Ιανουάριο του 1921 στο Λονδίνο θα αρνηθεί κατηγορηματικά την πρόταση για διεθνή απογραφή του πληθυσμού της περιοχής της Σμύρνης, επιμένοντας στον (αυθαίρετο) υπολογισμό των κατοίκων (της πόλης μόνο) σε 270 χιλιάδες, από τους οποίους υποτίθεται οι 140 χιλιάδες ήταν Έλληνες. Το εθνολογικό επιχείρημα ότι το ελληνο-χριστιανικό στοιχείο κυριαρχούσε στα μικρασιατικά παράλια ήταν ένας βολικός μύθος...

Ο ελληνικός στρατός, επιβάλλοντας το «Διεθνές Δίκαιο» (όπως και σήμερα) θα προελάσει στα βάθη της Ανατολίας κάνοντας μικρά και μεγάλα εγκλήματα κατά αμάχων. Ήταν, μάλιστα, τέτοιο το θράσος των Ελλήνων αστών, που αποπειράθηκαν (και μάλιστα έφτασαν κοντά) την κατάληψη της Άγκυρας, επί της ουσίας την εξαφάνιση του τουρκικού έθνους (αυτό έχει καλλιιεργηθεί και αποτυπωθεί στο συλλογικό υποσυνείδητο του τουρκικού λαού μέχρι σήμερα).

Ωστόσο, τα χρόνια 2021-2022 η κατάσταση άλλαζε.

Ο στρατός του Κεμάλ, έχοντας χρησιμοποιήσει σοβιετικά όπλα και υποστήριξη και πατώντας στο εθνικοαπελευθερωτικό συναίσθημα των Τούρκων χωρικών, είχε γίνει υπολογίσιμη δύναμη για να τον αγνοούν οι «μεγάλες δυνάμεις». Το 2022 έχει ήδη εγκαταλείψει τους Σοβιετικούς, καταστέλλοντας την «πράσινη» επανάσταση των

φτωχών αγροτών υπέρ της «εθνικής ενότητας» με τους τσιφλικάδες και δολοφονώντας τους κομμουνιστές. Ήδη από τα τέλη του 2021 έχει υπογράψει μυστική συμφωνία με τους Γάλλους.

Από την άλλη, ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών Πρωτοπαπαδάκης, για να χρηματοδοτηθεί ο μακρόσυρτος πλέον πόλεμος (που κόστιζε καθημερινά 8 εκατομμύρια δραχμές, ποσό ιλιγγιώδες για την εποχή), θα κόψει την αξία της δραχμής στην μέση, εξαθλιώνοντας ακόμη περισσότερο τα φτωχά στρώματα. «Άγριες απεργίες» ξεσπούν διαρκώς, με επίκεντρο κυρίως Πειραιά, Βόλο και Καβάλα. Η ποινή που επιβάλλεται στους απεργούς που συλλαμβάνονται, είναι υποχρεωτική στρατολόγηση και αποστολή στην κόλαση του μετώπου... Η δυσaréσκεια αποτυπώνεται στο πλήθος των λιποτακτών (παρά την επικρεμάμενη ποινή άμεσης εκτέλεσης), που φθάνουν το καλοκαίρι του 1922 σε 80.000 σε σύνολο στρατευσίμων 240.000. Μέσα σε αυτό το κύμα μαζικής απέχθειας στον πόλεμο, αντρώνονται πολιτικά και οργανωτικά οι ολιγάριθμοι κομμουνιστές του νεαρού (από το 1918) ΣΕΚΕ. Μην έχοντας υποκύψει στις σειρήνες του «πατριωτισμού» και της «εθνικής ομοψυχίας», μένουν πιστοί στην προοπτική του πολέμου για τα συμφέροντα των εργατο-αγροτών και όχι των μεγαλοαστών. Δρώντας συνωμοτικά σε τριάδες (μοντέλο που θα αναπαραγάγει το κίνημα των φαντάρων στη Μέση Ανατολή 20 χρόνια αργότερα – και όχι μόνο...), αυτοί οι λιγοστοί φαντάροι θα αποτελέσουν την «μαγιά» του κινήματος των «παλαιών πολεμιστών», που θα πρωτοστατήσει μεταπολεμικά στον αγώνα για κοινωνική χειραφέτηση και θα προσφέρει την ηγεσία (Παντελής Πουλιόπουλος κ.λπ.) που θα προσανατολίσει το ΣΕΚΕ στη Γ' Διεθνή μετονομαζόμενο σε ΚΚΕ.

Το ελληνικό κράτος λόγιζε σαν απειλή τους πρόσφυγες. Υπολογίζονται σε 900.000 Έλληνες (από ένα σύνολο 1.700.000 Ελληνορθόδοξων που είχαν απογραφεί το 1916 σε όλη την Θράκη και Μικρά Ασία) και 50.000 Αρμένιους, οι πρόσφυγες που καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου έφτασαν κυνηγημένοι στην ακτή και πέρασαν στην Ελλάδα. Ακολουθώντας τις προτροπές του «Αρμοστή» της Σμύρνης Στεργιάδη «[...] καλύτερα να μείνουν εδώ να τους σφάξει ο Κεμάλ, γιατί αν πάνε στην Αθήνα θα ανατρέψουν τα

πάντα [...]», η ελληνική Βουλή, παμψηφεί, θα εγκρίνει τον Ιούλιο του 1922 νόμο που τους απαγόρευε αμετάκλητα τη μετανάστευση στην Ελλάδα!..

Κατ' αυτόν τον τρόπο και καθόλου αναπάντεχα, τον Αύγουστο του 2022 το στρατιωτικό μέτωπο κατέρρευσε («σαν τραπουλόχαρτα», ήταν η έκφραση Άγγλου στρατηγού). Στην σύντομη υποχώρηση, διαπράχθηκαν τα χειρότερα εγκλήματα σφαγών, βιασμών, εμπρησμών κ.λπ. (Καρατεπέ, Σαλιχλί, Αλασεχίρ). Εμφαντική περίπτωση, η πόλη Μανισά. Ενώ πρακτικά έχει τελειώσει ο πόλεμος (στις 6/9/1922), ο Ελληνικός Στρατός δολοφονεί 4.500 Τούρκους αμάχους.

Ήταν 5 Σεπτέμβρη του 1922 όταν ο ελληνικός στρατός πέρασε μπροστά από τις μάζες των προσφύγων, από την γνωστή παραλία της Σμύρνης, όπου πριν 3,5 χρόνια είχε κάνει την υπερήφανη παρέλασή του, αγνοώντας τώρα τις ικεσίες και τις οίμωγές για να τους σώσουν. Στις 8 Σεπτεμβρίου μπήκε ο τουρκικός στρατός και στις 11 ξέσπασε η πυρκαγιά στις κεντρικές συνοικίες, με επακόλουθο τον «συνωστισμό» στην προβλήτα της πόλης. Μετά από μια υπερδεκαετία πολέμων ποτισμένων στο αίμα εκατομμυρίων σκοτωμένων και εκατομμυρίων ξεριζωμένων από όλες τις μεριές, **η «Μεγάλη Ιδέα» ενταφιάστηκε, ευτυχώς, για πάντα.**

Επακόλουθα

Στις 13 Σεπτεμβρίου αποβιβάζεται στο Λαύριο στρατός από Λέσβο και Χίο με επικεφαλής «Επαναστατική Επιτροπή» (Στρατηγοί Στ. Γονατάς, Φωκάς και Ν. Πλαστήρας). Τις δύο προηγούμενες ημέρες ο Θ. Πάγκαλος με στρατιωτικές μονάδες έχει συλλάβει πλήθος πολιτικών. Η διαχείριση της ήττας όφειλε να έχει άξονα τη συνέχεια του κράτους και όχι τη σωτηρία της κυβερνητικής ηγεσίας. Πάνω απ' όλα, αυτό σήμαινε ότι έπρεπε να διασωθεί το κύρος του στρατού και να βρεθεί στο απυρόβλητο της κριτικής, γιατί ήταν η τελική εγγύηση του καπιταλιστικού καθεστώτος. Μέχρι το βράδυ της 14ης Σεπτεμβρίου έχουν αλλάξει 3 κυβερνήσεις. Ο Βενιζέλος, με τηλεγραφήματα από το Παρίσι, είναι ο ενορχηστρωτής των ενεργειών των στρατιωτικών. Για τον

εξιλασμό των ατιμωτικών πράξεων του ελληνικού στρατού, δρομολογείται η δίκη-παρωδία (το κατηγορητήριο της οποίας συνέταξε ο ανερχόμενος τότε Βενιζελικός Γεώργιος Παπανδρέου) των 8 επικεφαλής πολιτικών και στρατιωτικών παραγόντων της κυβέρνησης Γούναρη (και όχι των 6, όπως επικράτησε να λέγεται) και η εκτέλεση των 6 από αυτούς.

Ταυτόχρονα, στις 23 Σεπτέμβρη υπογράφεται η ανακωχή των Μουδανιών που θα δώσει τον ελληνο – τουρκικό πόλεμο (ελλείψει στόλου των Τούρκων) και θα χαράξει τα σύνορα όπως έχουν σήμερα και όπως επικυρώθηκαν ένα χρόνο αργότερα, στις 24/7/1923, με την συνθήκη της Λωζάννης.

Οι πρόσφυγες

Κεμάλ και Βενιζέλος θα συμφωνήσουν στις 30/1/1923 στη Λωζάννη στην υποχρεωτική ανταλλαγή των εναπομεινάντων πληθυσμών στη «λάθος πλευρά» των συνόρων, που υπολογίζονταν σε 190 χιλιάδες ελληνορθόδοξων και 355 χιλιάδες μουσουλμάνων. Εξαιρέθηκαν οι Έλληνες της Κων/πολης, Ίμβρου-Τενέδου και οι μουσουλμάνοι της δυτ. Θράκης. Επειδή τα χρόνια εκείνα, με τη θολή και υπό διαμόρφωση εθνική «συνείδηση», ήταν ευχερέστερη η εθνική ομοιογενοποίηση αλλάζοντας τη γλώσσα παρά τη θρησκεία, συμφωνήθηκε η ανταλλαγή πληθυσμών με όρους θρησκευματος. Σεφαραδίτες ντονμέδες και ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι από τις «νέες χώρες» και την Θεσσαλία, σλαβόφωνοι πομάκοι, αρβανίτες τσάμηδες και εναπομείναντες ελληνόφωνοι «τουρκοκρητικοί», αποτέλεσαν τους τελευταίους του ενός εκατομμυρίου μουσουλμάνων που ξεριζώθηκαν από τη Βαλκανική.

Αντίστροφα, τουρκόφωνοι χριστιανορθόδοξοι από Καρς και κεντρική Ανατολία και κυρίως πολλοί Πόντιοι (όσοι δεν ακολούθησαν τον μητροπολίτη τους Αλέξανδρο που μετονομάστηκε σε Ισκαντέρ εξισλαμιζόμενος), έγιναν μέρος του ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων προσφύγων στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Το προσφυγικό ζήτημα λύθηκε με τους όρους τηςάρχουσας τάξης,

ένθεν κι ένθεν. Αφενός ρατσισμός («τουρκόσποροι»), εγκατάλειψη και στυγνή εκμετάλλευση, αφετέρου χρησιμοποίησή τους ως εποίκων σε «ευαίσθητες εθνικά» περιοχές.

Αυτό ήταν σημαντικότερο για την ελληνική άρχουσα τάξη, που είχε υπερδιπλασιάσει την επικράτεια και τον πληθυσμό της αλλά (όπως η ίδια παραδεχόταν) είχε ένα ποσοστό 20% «αλλογενών». Ήταν σημαντικό και για την νεογέννητη τουρκική «δημοκρατία» και τον «Κεμαλισμό», που από εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα μεταλλάχθηκε σε στυγνό καθεστώς εθνοκάθαρσης και πνιξίματος κάθε δημοκρατικής φωνής.

Παρ' όλα αυτά, οι τσακισμένες προσφυγικές μάζες άντεξαν. Ένα μεγάλο κομμάτι προσφύγων προσανατολίστηκε προς την Αριστερά και το ΚΚΕ. Τα χρόνια που ακολούθησαν, οι πρόσφυγες των πόλεων μαζί με τις άλλες καταπιεσμένες εθνικές μειονότητες, των Εβραίων και των Σλαβομακεδόνων, αποτέλεσαν τον βασικό κορμό των μαζικών αγώνων για μια καλύτερη ζωή. Οι προσφυγικές συνοικίες, προπύργια της εαμικής αντίστασης, επιμένουν ακόμη να αποτελούν αριστερά αναχώματα στις ανθρωποφαγικές ιδέες της Δεξιάς.

Σήμερα

Η κυρίαρχη τάξη είναι υποχρεωμένη να αγιογραφεί την Μικρασιατική Εκστρατεία σαν απελευθερωτικό πόλεμο και να εξηγεί την καταστροφή σαν αποτέλεσμα του «εθνικού διχασμού», των κακών ελληνικών κυβερνήσεων, των ξένων δυνάμεων κ.λπ. Εμείς έχουμε υποχρέωση να αποκαλύπτουμε την **απληστία** της, που είναι η πραγματική αιτία της μικρασιατικής καταστροφής.

Αναλογίζεται το 1932, ένας ανώνυμος «παλαιός πολεμιστής» περνώντας έξω από τα αριστοκρατικά καφενεία του αθηναϊκού κέντρου, οι θαμώνες των οποίων ξαναδίνουν κατά φαντασίαν τις μάχες της Μικρασίας. «Σου έρχεται να βροντοφωνήσεις: Αϊ σιχτίρ, σκατοπατρίδες! Είναι αυτοί που μιλάν για πατρίδες και για ηρωισμούς, και που άμα ξεψαχνίσεις καλά τα σχέδιά τους, θα ανακαλύψεις κάπου το μπεζαχτά που 'ναι γιομάτος με το αντίτιμο

ακριβώς εκείνου του φαντάρου που έμεινε αμανάτι στο ποταμάκι του Σαλιχλή, τη Αλμυρή Έρημο ή στις χαράδρες του Ουτουράκ».

Και ένας φυματικός σύντροφός του ανακαλεί τη διάψευση των κηρυγμάτων του δασκάλου του στη Ριζάρειο, αρχιεπισκόπου Αθηνών πλέον, που τον είχαν ωθήσει να καταταγεί εθελοντής στον ίδιο πόλεμο: «Μπροστά στα λαμπαδιασμένα τουρκοχώρια, μπροστά στους σφαγμένους γέρους, τις ξεκοιλιασμένες γυναίκες, μέσα στα ουρλιαχτά των γυναικών και τις τσιρίδες των παιδιών, θυμόμουν πάντα τα λόγια του διευθυντή μας: ‘‘ο ευγενής ελληνικός στρατός [...] ο πρόδρομος του πολιτισμού [...]’’ Σάπιοι, κουρελήδες, ψειριασμένοι, αγνώριστοι κι απ’ τη γυναίκα μας κι απ’ τη μάνα μας, γυρίσαμε κυνηγημένοι. Χτυπούσαν και τότες οι καμπάνες. Μα πόσο διαφορετικό ήταν το καμπάνισμά τους! Και τα δικά μας λόγια ήταν και πάλι γεμάτα πάθος. Μα πόσο ήταν διαφορετικά τα λόγια μας! Ήταν μια ατέλειωτη κι ασώπαστη βλαστήμια για τον πόλεμο, για την πατρίδα».

Μπροστά στις νέες «σταυροφορίες» (με ξένες πάντα πλάτες) για τα πετρέλαια της Έξον Μόμπιλ και το φυσικό αέριο της Τοτάλ, κάτω από το οικονομικό βάρος εντεινόμενων εξοπλισμών (είμαστε διαρκώς, μετά τις ΗΠΑ και Βρετανία, με τις υψηλότερες αναλογικά στρατιωτικές δαπάνες μεταξύ των χωρών του NATO), απειλούμαστε ξανά με την επανάληψη μιας ελληνο – τουρκικής τραγωδίας (άγνωστης κλίμακας).

Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι, να δώσουμε στις χώρες μας το μάθημα Ιστορίας που χρειάζεται.